

**Oświadczenie złożone
przez senatora Jerzego Chróścikowskiego
na 73. posiedzeniu Senatu
w dniu 16 kwietnia 2015 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra pracy i polityki społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza

W związku ze zmianą przepisów obowiązujących od 15 maja 2014 r., dotyczących warunków przyznawania rolnikom, ich małżonkom i domownikom prawa do zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego i świadczenia pielęgnacyjnego, przepisy warunkują przyznanie rolnikom świadczeń od złożenia we właściwym urzędzie gminy między innymi oświadczenia:

- w przypadku rolników – o zaprzestaniu prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- w przypadku małżonków rolników lub domowników – o zaprzestaniu prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Powyższe oświadczenie rolnik składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W przypadku gdy o zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy albo świadczenie pielęgnacyjne ubiegałby się rolnik, jedyny właściciel gospodarstwa, zaprzestanie prowadzenia przez taką osobę działalności rolniczej oznaczałoby również ustanie ubezpieczenia społecznego rolników i ubezpieczenia zdrowotnego dla domowników pracujących w jego gospodarstwie rolnym.

Rolnicy w momencie ubiegania się o świadczenia wynikające z ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (DzU z 2014 r., poz. 567) nie byli informowani ani przez KRUS, ani przez GOPS o utracie prawa do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w KRUS.

W związku z tym obecnie wielu rolników otrzymało z KRUS decyzje, że w związku z pobieraniem wymienionych świadczeń ustaje ubezpieczenie społeczne rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno-rentowego i wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego za okres pobierania wyżej wymienionych świadczeń. Jednocześnie KRUS informuje, że w związku z ustaniem ubezpieczenia społecznego rolnik nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu od dnia przyznania świadczenia do dnia ponownego złożenia zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego.

Oznacza to, że od momentu przyznania wymienionych świadczeń rolnik nie podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Rolnicy ci w większości przypadków nie mieli świadomości wyłączenia z ubezpieczenia zdrowotnego, korzystali z opieki medycznej, sądząc, że są objęci ubezpieczeniem społecznym. Należy podkreślić, że rolnicy nadal na bieżąco opłacali składki do KRUS: składki na ubezpieczenie społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów weszła w życie 15 maja 2014 r. W dniu wejścia w życie bardzo często zarówno pracownicy KRUS, jak i GOPS mieli problem z interpretacją przepisów prawnych w tym zakresie. Brakuje również definicji zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego. Oficjalną informację dla osób ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego KRUS wystosował dopiero 2 lipca 2014 r., a więc po prawie dwóch miesiącach obowiązywania ustawy, kiedy wielu rolników już otrzymało świadczenia, często za czas zaległy, to jest za drugie półrocze 2013 r.

W związku z napływającymi informacjami od rolników pobierających świadczenia dla opiekunów wynikające z wyżej wymienionej ustawy zwracam się z następującymi zapytaniami.

1. Jaki jest stan prac w kwestii uregulowania przepisów w zakresie ubezpieczenia w KRUS rolników pobierających świadczenia dla opiekunów, co znalazło się w zapowiedzi złożonej w dniu 25 lipca 2014 r. w Sejmie RP przez wiceminister pracy i polityki społecznej Elżbietę Seredyn?

2. Czy GOPS/organ wypłacający wymienione świadczenia dla opiekunów rolnikom, małżonkom rolników lub domownikom miał obowiązek objąć ich ubezpieczeniem zdrowotnym? Czy GOPS/organ wypłacający świadczenie ma obowiązek objąć te osoby ubezpieczeniem zdrowotnym wstecz, za okres pobierania świadczenia przez rolnika?

Jerzy Chróścikowski